

Épületelemek a mezőgazdaságnak

A Típustervező Intézet és Agrot-rv együttműködésével tervsorozatok készültek korszerű sertés-telepek és tenészteték építésére. Az idén 26 termelőszövetkezet és állami gazdaság építkeznek a tervek alapján. A Beton- és Vasbetonipari Művek gyárai szállítják a több célra egyformán használható, típusított épületváz-elemeket és szigetelő lapokat. Az idén átadják a mélykúti és tápéi termelőszövetkezet 300 férőhelyes tömbösített sertés-telepét. E modern nagyüzemek évente 5760 hizót, tehát elősúlyban 66 vagonnyi sertéshúst szállíthatnak a piacra.

KGST-bizottság ülése

Napirenden a szénbányászati feladatai

Kedden plenáris ülésel ért véget a KGST szénbányászati állandó bizottságának 30. ülése, amely április 10-én kezdődött Budapesten. Az ülésen részt vettek az európai KGST tagországok küldöttei. Meghívottként részt vett a bizottság ülésén a Nemzetközi Munkügyi Hivatal megbízottja.

A küldöttek vezetői meglátogatták a borsodi és a pécsi szénmedencét, valamint a Bányászati Kutató Intézetet és részt vettek a Haldex magyar-lengyel közös vállalat ünnepi felügyelő bizottsági ülésén.

Az állandó bizottság intézkedéseket irányzott elő a KGST 22. ülészakánál és

a végrehajtó bizottság üléseinek határozataiból következő szénbányászati feladatok megoldására. A küldöttek kölcsönösen tájékoztatták egymást az országok szénbányászata 1971-1975. évi fejlesztési terveinek egyeztetésével kapcsolatos tanácskozásokról. A bizottság megvizsgálta a különböző szénfajták leghatékonyabb felhasználása és az e téren lehetséges KGST-együttműködés lehetőségeire vonatkozó javaslatokat. Jóváhagyólag tudomásul vette a tudományos-műszaki tanácsok javaslatait több műszaki kérdés megoldására, így a bányák modell-tervezésére, a bányatechnika tökéletesítésére és a munkabiztonság fokozására.

A politizálóbb pártszervezetekért

A járási párt-alapszervezeti taggyűléseken már megtárgyalták vagy napirendre tűzték a tömegek körében végzett politikai munka helyzetét és feladatait. E párttaggyűlésekről érdemes járási számvetést is végezni.

Az MSZMP IX. kongresszusának határozata alapvetően megszabta a tömegek körében végzett politikai munka tartalmát és szervezeti kereteit. A kongresszus kiemelte, hogy a tömegek megnyerése politikánk számára mindennapos politikai, gazdasági és állami tevékenység. Ahhoz, hogy a nagy tömegek elfogadják, kövessék és végrehajtsák a párt politikai és gazdasági célkitűzéseit, a kommunistáknak, a vezetőknek nap mint nap ott kell lenni az emberek körében, válaszolniuk kell kérdéseikre, vélemény- és eszmecserét kell velük folytatni.

E fontos politikai elvből kiindulva tárgyalta meg és határozta meg a feladatokat a megyei pártbizottság 1968. áprilisi ülésén. Az elemzésekből arra a fő következtetésre jutott, hogy a meglévő eredmények mellett javítani kell tömegpolitikai tevékenységünk mind tartalom, mind szervezetre. A fő hangsúlyt arra kell helyezni, hogy hatásunk minél nagyobb tömegekre terjedjen ki, minél gyorsabban reagáljunk a kérdésekre, tisztázva az elmélet és a gyakorlat által felvetett problémákat. A IX. pártkongresszus határozata, illetve a megyei pártbizottság állásfoglalása alapján a szegedi járási pártbizottság is megtárgyalta e témakört az 1968. december 21-i ülésén.

A járási pártbizottság állásfoglalása nem törekedett arra, hogy minden kérdést elemezzon és minden kérdésre választ adjon. Hiszen az is a pártmunka új stílusának és munkamódszerének lényeges eleme, hogy az egyes állami, gazdasági és társadalmi szervezetek — a fő kérdések és elvek meghatározása alapján — ki-dolgozzák a maguk területére a sajátos mondanivalót és gyakorlatot. Az állásfoglaláson vörös fonalként vonul végig az önállóság és a kez-

deményezés ösztönzése, bátorítása és erősítése. Nem azzal segítjük elő ugyanis a tömegek körében végzett nevelő munka javítását, ha minden szervre és területre „érvényes igazságokat” fogalmazunk meg, inkább talán azzal, ha a szervezetet és testületet megtanítjuk önállóan dolgozni és gondolkodni.

Az utóbbi években a párt-, állami, gazdasági és a társadalmi szervezetek politikai tevékenysége a járásban is megéledt. A pártszervezetek mellett és irányításával a gazdasági és állami szervezetek felismerték és alapvetően érték, hogy tevékenységi köriktől nem választható el a politika. Mindenekelőtt nagyon fontos eredmény, hogy a pártszervezetek hozzáértése és politikai tevékenységük színvonala sokat javult. A pártszervezetek alkalmasabban a tömegek körében végzett politikai munkára, mint néhány évvel ezelőtt, bár ehhez hozzá kell tenni, hogy a követelmények és a valóság, a lehetőség nincs mindig összhangban.

A politikai munka javuló tendenciája eredményeként megnőtt a tömegek politikáló tevékenysége és igénye. Megéledt a politikai közhangulat és ahol ezt okosan irányítják és felhasználják, ott pozitív érezteti hatását a társadalmi életben. Növekedett a helyi szervek felelőssége és kezdeményező-készsége. Több közegületben jó kezdeményezések váltak valóra. Községi vezetők többsége érti és jól érti, hogy a helyi politikai munka felelőssége az ő vállalkon nyugszik. Felöltöttek ezek a vezetők, és képzettségben is alkalmasakká váltak a politikai munka magasabb szintű irányítására.

A járási állami, társadalmi és gazdasági vezető szervezetben dolgozók is mind nagyobb önállósággal végzik a politikai feladataikat. Egyre javul a párt és a szervek közötti munkamegosztás, azonban a jövőben ezt az önállóságot és felelősséget magasabb szintre kell emelni, minden kicsinyes gyámokadás és bizalmatlanság nélkül.

Az utóbbi időben a járásban, a községekben kezd kialakulni a tömegpolitikai tevékenység új rendszere, amelynek a lényege az, hogy minden szerv és község a járási pártbizottság irányításával és segítségével önálló rendszert és módszert alkalmaz, figyelembe véve a helyi sajátosságokat.

Miközben joggal állapíthatjuk meg eredményeinket és örülünk annak, hogy közös erőfeszítéseink mind több sikerrel járnak, szólni kell problémáinkról, a politikai munka hiányosságairól. Itt sem vállalkozhatunk teljes-

segre, inkább néhány alapvető hiányosságra hívjuk fel a figyelmet.

A politikai tömegmunka megéledése mellett még mindig találni olyan nézetekkel, amelyek lebecsülik, vagy háttérbe szorítják a mindennapos politikai nevelő munkát. Úgy vélik, hogy rendelkezéssel, intézkedésekkel mindent meg lehet oldani, illetve az a véleményük, hogy fizessünk többet, és akkor egycsapásra jobb lesz az emberek hangulata, és könnyebb lesz velük megértetni a párt politikáját. Miközben nem becsüljük le az anyagi érdekelttség nagy ösztönző és politikai erejét, rá kell arra is mutatni, hogy a jól dolgozó és fizető gazdasági egységeknél automatikusan nem lett jobb a politikai élet.

Néhol találkozni olyan nézettel is, amely mereven szétválasztja, illetve szét akarja választani a politikai és a gazdasági tevékenységet. Ezek szerint a pártszervezet dolga a politizálás, a gazdasági szervezetek és vezetők dolga a gazdaság. Egyes gazdasági vezetők csak akkor végeznek politikai munkát — sokszor nem szívesen —, ha erre külön felkérjük őket. Még nem érvényesül minden területen az az elv, hogy minden vezető elsősorban politikai vezető és mint ilyen, „hivatásos” politikai munkás. A gazdasági vezetők körében még található olyan nézet is, amely lebecsüli, másodlagosnak tekinti a politikai munkát.

Sok helyen lebecsülték a kis csoportokban folytatott politikai munkát is. Kezdték megfélemlíteni arról, hogy az emberekkel a vezetőknek közlésre kell jutni, a közvetlen vélemény- és eszmecserét nem pótolhatja és helyettesítheti semmi más.

Eddig általában hiányosság volt a községi párt- és állami szervezetek önálló kezdeményezése, gyors reagálása a felmerült problémákra, s ebben elmaradtak az életkövetelményeitől. Ezzel még ma is lehet találkozni. Egyes helyeken nem vették figyelembe minden tekintetben a helyi sajátosságokat és lehetőségeket. Az igaz, hogy az eddigi munkamódszerek ezt nem egyszer akadályozták is. A tömegpolitikai tevékenységben általában jellemző volt — még nem is olyan régen — a „felsőbb” utasításra és határozatokra várás, ami bizonyos fokig szükséges, de nem szabad eltúlozni.

Es sose feledjük: a tömegek körében vezető politikai tevékenység nem kampányfeladat; a munka megjavító-sához igyekezet is és idő is kell.

SZABÓ LAJOS,

az MSZMP szegedi járási bizottságának osztályvezetője

Visszafogott gyepplők

Beszélgetés a bérügyekről a falemezgyári szb-titkárral

A Szegedi Falemezgyár a nagyváros szélén van, a közigazgatásilag nem Szegedhez tartozó dorozsmai lakosok előbb és gyorsabban eljutnak a gyárba, mint a szegediek. Egyébként is sok vidéki, falusi ember dolgozik a gyárban, s így tavaszszal növekszik a munkaerőhiány is, mivel a falvak lakói könnyebben búcsúmondanak az üzemnek, ha „nyit” a természet. A munkaerőhelyzetet azonban befolyásolni is lehet: a technikával, a gyári körülményekkel, s nem utolsósorban a bérekkel. Ez utóbbiról beszélgettünk a falemezgyár szakszervezeti tanácsának titkárával, Vass Sándorral, mert olyan hírek keringtek, hogy a falemezgyárban tavaly nem használták ki a bérfejlesztési lehetőségeket, megmaradt a pénzük.

— Rázós ügy a bérkérdés — mondja Vass Sándor. — Mi ugyan felhasználtuk az 1967-es szintet, csak az emelés lehetőségét, a fejlesztést nem. Persze végül az is a dolgozókhöz került a részesedési alap felosztásakor. Pontosan 348 ezer forint volt az az összeg, amely az R-részből a dolgozókhöz jutott a múlt év folyamán.

E tekintetben nem közömbös, hogyan jutottak hozzá a gyár munkásai a bérfejlesztésre szánt összeghez. A havi bértük, normatételük értéke, órabéruk nagysága emelkedett-e, vagy év végi jutalomként került tárcájukba a pénz?

— Egyes területeken alpbért növeltünk. Az emelés fele az alpbérhez csatlakozott, a többi a normák túlteljesítésénél lett kifizetve.

Persze az is kiderül, hogy a gyárban sokkal tovább „el-mehettek” volna. A rendelkezések szerint 4 százalékg.

— Igen, addig — mondja az szb-titkár —, de mi csak 1,4 százalékgot vettünk igénybe menetközben. A fennmaradó 2,6 százalékg került a részesedési alapba és úgy a dolgozókhöz.

Ezzel az eljárással nem értett egyet a szakszervezetek megyei bizottsága. A megyebizottság azt az elvet szorgalmazta, hogy a bérfejlesztést lehetőség szerint menetközben, de inkább még az esztendő elején perfektuálni kell. Ez lenne a lényeg. A falemezgyári szak-

szervezeti vezetőség, de gondolom a gazdasági vezetők is úgy értelmezték, hogy inkább egyszerre, év végén majd megkapják a munkások. Ebben is van némi igazság, de csak fél-igazság. Utólag az szb-titkár is elismeri helyes véleményével:

— A munkaerő-gazdálkodásunkra is jobb hatást tudunk gyakorolni, ha a mindennapos béreknél e rendes növekedés látható, érezhető. Az új felvételeknél tagadhatatlan az előny, hiszen mindenkinek az az első kérdése, hogy mennyi a kereset. A keresetnek viszont a legkiváltságosabb tényező a havi fizetés.

Elmondta még Vass Sándor, hogy eredetileg 2 százalékos bérfejlesztést terveztek 1968-ra, s csak később vették észre, hogy elmaradtak a lehetőségek mögött.

A vállalatnál érvénybe lépett az új kollektív szerződés, amely két esztendőre a törvényt jelenti a falemezgyárban. E törvény szabja meg a bérfejlesztési tennivalókat, lehetőségeket is. Az idén másképp lesz, mondják a szakszervezet vezetői.

— 1967-hez viszonyítva 3 százalékos bérfejlesztést tervezünk. Jövőre pedig 5 százalékgot a tavalyelőttihez képest. Az szb feladata, hogy a rendelkezésre álló bérfejlesztést, összességében is állománycsoportonként szétosza, meghatározza, hogy mely munkaterületeken kell alpbéresíteni, vagy hol kell a személyi béreket emelni.

A kereseti viszonyokat figyelembe véve a szegedi gyárban közepes bérszínvonalat találhatunk.

— Ez nem valami magas — mondja Vass Sándor —, de jelenleg csak ekkora összeg áll a rendelkezésünkre...

A dolgozók a reáljövédelmek alapján ítélnék, s ebben teljes mértékben igazuk is van. Az a vállalat érezhet stabilitást talpa alatt, amely a piaci versenyben kiválóan minősül és magas, de tisztességes nyereséggel gazdálkodik. A bérfejlesztésnek ma már nincsenek plafonjai, a régebbi 4 százalékgos határt feloldották. De a bérfejlesztésnek éppen a nyereséges gazdálkodás a fedezete. Csak abból, a részesedési alpból lehetséges növelni a munkások keresetét.

Megkérdeztem Vass Sándort, hogy elegendőnek tartja-e az idei 3 százalékgot — amelynek kiinduló alapja az 1967-es bérszínvonal. Ez ugyanis nem valami magas, összességében is csak 450 ezer forint. Kiderült, hogy közbeszól sok minden, többek között a piac is, a megrendelők, az igények.

— A szakszervezet — mondja — nem lícitálhat bizonytalan dolgokra. A kiút keresésében viszont sokat segíthet a szakszervezet, a vállalat egész kollektívája. Természetesen a döntő lépéseket a gazdasági vezetőknek kell megtenniük, hogy a stabilitás biztosítsa a dolgozók idei bérfejlesztését, azt a tisztességes összeget, amelyet elvárnak ettől a régi, s termékeivel versenyképes faipari vállalatból.

Gazdag István

Oscar-díjat kapott a Háború és béke

Telefoto — AP—MTI—Esz

Oscar-díjjal tüntették ki Hollywoodban a Háború és béke című szovjet filmet, mint az 1968-as év legjobb külföldi filmjét. A képen Ludmila Szaveljeva, a film egyik főszereplője az Oscar-díjjal

Becsén vulkányszerűen ömlik a gáz

Jugoszláv szakemberek a belgrádi szovjet nagykövetség tárgyalásokat folytattak arról, milyen segítséget tudnának adni szovjet szak-értők a péntek óta dühöngő becei földgázkitörés megfékezéséhez, amely már eddig öt emberéletet követelt. A Tisza mentén fekvő jugoszláv kisváros határában immár 150 méter átmérőjű kráterből ömlik vulkányszerűen a gáz, s az ellenintézkedések eddig semmiféle gyakorlati eredménnyel sem jártak. Az

időjárás is kedvezőtlen, a szél mind nagyobb mennyiségű gázt hord a város fölé. Teljes a készültség. A helyzetet még tovább súlyosbítja, hogy a napok óta tartó állandó rengés következtében az emeletes házak falai megrepedeznek.

A becei földgázkitöréssel — amelynek elfojtásában vasárnap óta magyar szakemberek is részt vesznek — a vajdasági tartomány kormány rendkívüli ülése foglalkozott. (MTI)

SZERDA, 1969. ÁPRILIS 16.

BELMAGYARORSZÁG 3